Kőszeg, 1918. április hó 28.-án. 17. szám. XXXVIII. évfolyam.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 8 korona, postai szétküldéssel 8 korona
Egyes szám ára 16 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz cimzendők.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: RONAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. szám.

Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számitatnak.

Jövő élelmezésünk.

Illetékes köreink többszöri figyelmeztetése dacára általánosan még mindig azt hiszik, hogy mihelyt meglesz a béke, élelmezésünk egy csapásra meg fog javulni, sőt vannak, akik remélik, hogy azonnal ismét a régi békebeli állapotba fog visszazökkenni.

Eltekintve attól, hogy nem lesz lehetséges végleges békét egyik napról a másikra kötni, a tárgyalás és a leszerelés huzamosabb időt fognak igénybe venni, ugy, hogy a szabad világforgalom csak fokozatosan fog kifejlődhetni. Elrejtett, eltitkolt készletek bizonyára fognak ugyan előkerülni, de ezeknek mennyisége aligha lesz oly tekintélyes, hogy a mostani élelmezési viszonyokat jelentékenyen megjavithatná.

A külföldről való behozatalról beszélnek sokat. Kérdés csak, vajjon rendelkezik-e a külföld nagyobb készletekkel? Nem csappant-e meg a nagy gabonatermelő államok, például Oroszország, az Egyesüt Államok, Kanada, sőt Délamerika produkciója is a háboru következtében? Nem szabad elfelejtenünk azt sem, hogy az esetben, ha mégis volnának feleslegeik, azokat első sorban Angliának és Franciaországnak és csak másodsorban a központi hatalmaknak szállitanák.

Mégis az élelmiszerek közül leghamarább több gabonához, liszthez, kenyérhez fogunk juthatni. Egy ideig ugyan még fenn kell tartani majd a jegyrendszert az igazságos elosztás kedvéért, de jó termés mellett már a békekötést követő évben zsemlye fog az asztalunkra kerülni.

Az állatállományban is némi javulás fog beállani, ha a hadsereg óriási szükséglete a békeállapotra redukáiódik. Mindazonáltal még évekig fog tartani, mig állatállományunk teljesen helyreáll. Kivánatos volna néhány éven át hust importálni, de ebben a tekintetben is Angliának és Franciaországnak fog elsőség jutni, melyek a legmagasabb arak fizetésétől sem fognak visszarettenni.

Hogy élelmezési viszonyainkat javitsuk, tehát főleg saját termelésünk lehető fokozására leszünk utalva. Bárha mielőbb teljes békében foghatnánk ehhez a nagy munkához.

Bárha megtenné mindenki azt, ami ma legnagyobb hazafiság és amellett hasznos is, hogy többet termelne mindenből, amire csak alkalma s módja van, mert eddig is az biztositotta győzelmünket és nekünk győznünk kell és lehet is, ha hazafias türelmességgel éppen olyan kitartóan teljesitjük kötelességeinket itthon, mint katonáink a fronton.

Ez teremti meg kielégitő élelmezésünket s jövő boldog életünket, az egész nemzet államfentartó erejét s tekintélyét.

Városi ügyek.

2360 918 **Hirdetmény**

Közhirré teszem, hogy a m. kir. honv. miniszternek 8444/eln. 4. 1918. számu rendelete szerint 1918. május hó 1-től csak oly egyének tekinthetők jogosan felmentetteknek, kiknek még érvényben álló felmentését a m. kir. honv. miniszter és pedig 1917. április hó 20. után engedélyezte, továbbá, hogy 1918. évi május hó 1-ével érvényüket vesztik az eddig adott összes bevárási engedélyek, bevonulási halasztások és felfüggesztések. Felhivom tehát mindazokat, akik felmentésük elintézésének bevárására a városnál bevárási engedélyt kaptak, továbbá azokat, akik bevárási engedélyt még nem kaptak, felmentésük azonban április 30.-án lejár, hogy bevárási engedélyért f. hó 29. és 30.-án a hivatalos órák alatt jelentkezzenek a közigazgatási tanácsnoknál. (I. em. 10 ajtó.)

Kőszeg, 1918. április 25.

Dr. Hechinger Ede h. polgármester.

2353 918 **Hirdetmeny.**

A m. kir. honvédelmi miniszteriumnak 221350/1918 Mg. sz. rendelete alapján közhirré teszem, hogy f. évi május hó 1-vel az oroszhadifoglyokkal szembeni bánásmód, élelmezés díjazás stb. változáson megy keresztül. Erre vonatkozólag a városház kapuszinjében kifüggesztett tájékoztató teljes részletében nyujt felvilágositást. E helyütt röviden közlöm a következőket: Folyó évi május 1-től a kiadott oroszfoglyok után a munkaadótól a város nem szed semmiféle díjazást, de viszont semmi igényt sem támaszthat a várossal szemben. Az oroszfogoly olyan napszám bérre tarthat igényt, mint amilyen ugyazazon ágazatba a helyben szokásos napszám. Ha ellátást a munkaadó ad, ugy a bér minimum 1 kor. napónként a mezőgazdaságban 2 kor. és minden egyéb alkalmazásban. Ruházatról is a munkaadó gondoskodik. — A munkadij 10 naponként fizetendő. Munkaadó, pihenési idő, szabad nap tekintetében ugyanazon feltételek érvényesek, mint ugyanolyan kategoriába tartozó szabad munkásra, ugyanazon munkahelyen. — Az oroszhadifoglyokkal az uj eljárás közöltetett. Azon munkaadó, ki az uj feltételek mellett nem akarja megtartani a hadifoglyot, jelentse azt be a városi számvevőségnél.

Kőszeg, 1918. április 23.

Jambrits Lajos, polgármester

Tárca.

Jurisich ispotály.

— Régi jegyzőkönyvek alapján. —

Az Elisabetinum vagyis a városi szegényintézet városunknak minden lakója előtt ismeretes. De tudja-e valaki városunkban, mikor alapitották? kinek köszönhetjük létrejöttét? kinek emlékét kivánták megörökiteni? Hát ezekre a kérdésekre senki kielegitő választ nem tudna adni. Csak azt tudjuk, hogy van városi szegényintézet, melyet a milleniumi évet követő időben kibővitettünk, és az igy kibővitett szegényintézetet boldogult királynénkről, Erzsébetről, Elisabetinumnak neveztük el.

Forgatván régi elmult időknek jegyzőkönyveit, szemembe ötlött még régibb idők daliájának Jurisich-nek neve. Mit akarnak a késő században hősünk — Jurisich-sel, ki vitézségével városunkat a világtörténet lapjaiba örök időre bejegyezte? Ő neki, senki másnak köszönhetjük városunk emelkedésének, fejlődésének, jelentőségének növekedését — sajnos, az elmult régi jó időkben.

Semmi mást nem akart Frank János Junlytae lamerae Hungh consiliarius et reguis commissarius Kőszeghini die 29 Aprilis amu 1698, — ugyanaz, kit az akkori városi restauratiora kiküldöttek, — mint az elaggott és munkaképtelen szegényeknek jobb ellátására intézetet (xenodochium) alapitani és az alapitványt Jurisichről elnevezni.

A szándék, a szándékot azonnal követett tett, nekünk kőszegieknek oly kedves, szép és érdekes, hogy érdemes Frank János kir. biztos által kezdeményezett alapitványával közelebbről foglalkozni.

Frank Jánosnak szemei előtt két cél lebeghetett. Az inség, a nyomor enyhitésére egy maradandó intézetet alapitani, — nem tudom, Frank Jánosnak saját ötlete volt-e, vagy a kir. cancellari által adott utasitásból történt-e? — és az intézettel Jurisich nevét, miután sem akkor, sem most mi sem hirdeti Jurisich emlékét, örök időre megörökiteni.

Hogy pedig az intézetnek alapitását és további fennmaradását biztositsa, az erre vonatkozó rendelkezéseit „de verbo adverbum" irásba foglaltatta — latin nyelven vagyis a mai kor szavaival élve, megszerkesztette az alapitó levelet, melynek pontjai a következők:

1. Minden testator (végrendelkező) ki Kőszegen lakik, tartozik végrendeletében tehetségéhez képest, a szegényintézet javára valami összeget testálni, mert különben végrendelése semmis.

(Oly rendelkezés, mely a kath. papokra nézve ma is érvényben van, azon különbséggel, hogy a végrendelkező kath. pap a váci vakok intézete, külföldi magyar iskolák fenntartására alapitott Szt. László egyesület javára s tán egyébb kegyeleti célokra tartozik bizonyos összeget testálni.

Noblesse oblige, mondották az anciéune regime idejében. Mai korra alkalmazva, tán azt mondhatnók: Drichesse oblige. Ha a végrendelkező kath. pap kötelességének ismeri vagyonának kis részét jótékony és egyébb kegyeleti célokra forditani, akkor a gazdagabb ember, ki akárhányszor felebarátjának veszélyére és kárára szerezte dus vagyonát és ridegen elzárkózik minden jótékonyság gyakorlása elöl, joggal volna szoritható, hason célu végrendelkezésre.)

2. Az alapitvány növekedjék azon taxákból, melyet a céhek az uj mesterekre a régi szokás szerint kivetettek

3. Azon persely pénzből, melyet egy vagy két szegény minden pénteki nap alamizsnakép e városban gyüjtött. (E szokás legujabb időkig fennmaradt, 1899. évben szünt meg. Kár volt e régi szokást megszüntetni, legalább növekedett volna az alap.)

4. A szomszéd községekbe is eljárhattak gyüjteni.

Helyi hirek.

Zita királyné névünnepe alkalmából a miniszter rendeletére tegnap ünnepi istentisztelet volt a Jézus szent Szive templomában, melyen a tanintézetek ifjusága vett részt és e napon iskolai szünetet élvezett. Az istentiszteleten résztvettek a katonai és polgári hatóságok és nagyszámu közönség. A nagymise alatt Siebeneicher vadászhadnagy, operaénekes és Dr. Martinovits Endréné százados özvegye és a rendes templomi énekkar énekeltek.

Schönowsky Hilda menyegzője. Városunk egyik közkedvelt bájos leánya: schönwiesi Schönowsky Hilda, szerdán esküdött örök hűséget Stettner Walter m. kir. gazdasági felügyelőnek, ki jelenleg Szerbiában gazdasági vezető szolgálattételre beosztott, tart. főhadnagy, néhai Stettner Ottó jóemlékü polgártársunk kiváló képezettségu fiával, kit a szerbiai katonai kormányzó a budapesti háborus kiállitás gazdasági ügyosztályának rendezésével bizott meg. Mint tanuk szerepeltek Dr. Schneller Aurél és Stettner Károly. Az ifju pár rövid nászutra indult és azután egyelőre Szerbiában, a férj jelenlegi szolgálati helyén fog lakni. — Amilyen egyszerü és szerény volt a szép menyasszony leányélete, éppen olyan volt menyegzője is. Alig tudtak róla s igy csak kevesen lehettek jelen e szép frigy megkötésénél s kevesen fejezhették ki ránta való nagy rokonszenvét. Éveken át a Beyer-Stettner családban francia és német gyermekóvót tartott fenn és e tevékenységével nagyon sok szülőnek háláját érdemelte ki, a hozzájáró kicsinyek pedig rajongva szerették a „Hildanénit", sok-sok szép dolgot tanultak tőle és bizony sohasem felejtik azt a kedvességet és szeretetet, mellyel velük foglalkozott. S mert kulturmunka volt az, amit itt városunkban kifejtett, meleg szeretettel kivánjuk neki, hogy állandó boldogság jutalmazza fáradozásait.

Kitüntetetett járásbiró. A hivatalos lap csütörtöki száma közli, hogy a király Szerdahelyi Károly helybeli vezető járásbirónak az itélőtábiai cimet és jelleget adományozta. Nagy örömmel és őszinte tisztelettel üdvözöljük e kitüntetése alkalmából.

Egy kitüno földink halalat jelentik a pozsonyi lapok. Szép Rezső, lyceumi tanár, kiváló pomologus, városunk szülötte, kit a pozsonyi lyceum már ifjukorában meghivott ez állásra, 57 éves korában elhunyt. Fia volt Szép János egykori szappangyáros polgártársunknak, kit nagy tudásával és komoly törekvésével kartársainak és tanitványainak nagy tisztelete és szeretete vett körül. Elhunytát özvegye és két gyermeke gyászolja.

Érettségi vizsgálatok voltak csütörtökön és pénteken a főgimnáziumban Dr. Bárdos Remig igazgató elnöklete alatt. Azok tettek érettséget, kik a frontról tanfolyamra szabadságoltattak és azok, kik legközelebb bevonulnak. Seybold Lajos jelesen, Puskás János, Szerdahelyi Elek, Mézes Mihály, Bohm István, Bejczy Jenő, Novák József, Horváth István jól érettségizett. Ugyanezen időben a VII. osztályvizsgát sikerrel allották: Brunner Imre, Berzsenyi Viktor, Erjavecz Géza, László Lajos, Vukovits Károly, Zollner Béla, Gáspár János, Schmaltzl János, Pungor György, kik mindnyájan ez év végén érettségi vizsgálara bocsáttatnak.

A tisztujito széket a vármegye alispánja holnap délutánra tüzte ki. Valószinüleg helyettese Dr. Radó Gyula főjegyző fog azon elnökolni. A képviselőtestület e választó közgyülése csak nagyon rövidlélekzetü lesz. A betöltendő közigaszgatási tanocsnoki, gazdasági s számvevő-tanácsnoki valamint főjegyzői állásokra csakis egy-egy jelölt palyázik, tehát csakis a szokásos formalitások betartására van szükség, ami csak néhány percig tart, — annyit, amennyi a kérdés feltétele és az egyhangu kijelentés igényel. S bár mily gyors és sima lefolyásu aktus is lesz, mégis nagy horderővel biró, mert a képviselőtestület és a város közönsége joggal elvárhatja, hogy midőn a város vezetőjének óhaja szerint történik e fontos állásoknak a betöltése oly munkateljesitést és eredményt fog tapasztalni, mely valóban megfelel a kilátásba helyezett jobban és gyorsabban funkcionáló városi közigazgatásnak, ami a mai nagy feladatok idején kivánatos is, de még fokozatabb mértékben lesz rá szükség akkor, midőn béke idején a városfejlesztésnek egy egészen uj irányzata veszi kezdetét. Bármiként jött is létre az egyhangu választás lehetősége, az a megválasztandókra nézve nagy előlegezése a bizalomnak. Hisszük és reméljük, hogy a bevált régi erők mellett az ujak is teljes erővel arra fognak törekedni, hogy a hozzájuk fűzött reményeket teljes mértékben beváltsák. A mindenért felelős polgármester is ugyanezt kell, hogy várja és követelje tőlük, mint akinek ajánlására és határozott kivánságára történik a tisztikar ilyetén kiegészitése.

A bevonulas elhalasztása. A hivatalos lap közli a honvédelmi miniszter körrendeletét, amelyben az 1894—1899. években született és besorozott népfölkelési kötelezettek közül azoknak a bevonulási időpontját, akik jelenleg valamely középiskola, vagy ezzel egyenjogositott tanintézet utolsó, vagy utolsóelőtti évfolyamába járnak, május hó 15-éről junius hó 1-ére halasztja el.

Az ev. leánynevelő intézet a jövő hó folyamán nagyobb szabásu zeneestélyre készül. Sikerült ez alkalomra Kapi Bélának, a kiváló evang. főpásztornak és nemes irónak közremüködését is megnyerni. Az estély tiszta jövedelméből az intézet néhai Budaker G. Károly emlékét megörökitő alapitványt fog kezdeményezni. Az estély iránt már is széleskörü az érdeklődés. A részleteket legközelebb közöljük.

A polgári iskola iskolaszéke alakul meg ma délelőtt. A képviselőtestület által megválasztott iskolaszéki tagok közül elnököt, alelnököt, gondnokat és jegyzőt kell választani. Az uj alakulásra igen fontos feladat vár. A polgári iskolát feltétlenul ki kell emelni abból a nem iskolai célra való épületből. Elég kár volt ezt a kérdést majd 40 éven át elintézetlen hagyni. Most jóval nehezebb lesz a változott gazdasági és pénzügyi helyzetnél fogva. Azonban ez nem riaszthat el bennünket egy régen esedékes kotelezettség teljesitésétől. Államnak, városnak, társadalomnak egyaránt kell segitő kezet nyujtani.

A sörgyár e héten kezdte meg az ez évi termelést. Szén és egyébb anyag hiányán eddig nem tehette. Körülbelül junius végén fogja az első főzeteket kibocsátani. Olyan jó sört természetesen nem gyárthat, aminő az elmult évben és ami ez évre maradt a legutóbbi hónapokban nyujtott. Ilyet nem is ittak mostanában Európában. Tizenegy fokos sör a többi sörgyárakban már régen nincsen. Itt csak azért volt, mert igen fukaron, igen beosztottan adták ki, hogy soká tartson. De azért a most termelésre kerülő sört mégis oly gondossággal főzik, hogy az a kőszegi sör jó hirnevét továbbra is fentartsa. Mint ismeretes jelenleg kormányrendelet csak 6 és fél fokos sört enged gyártani. Akik a 10—11 fokos sört szokták meg, azoknak az uj sör, bárkitől való legyen, sehogysem izlik. A kőszegi sörgyár sem tehet csodát. De jó hirneve érdekében azt fogja tenni, hogy ugy mint a multban ezentul is mellőzni fogja azokat a vegyi kunsztokat, melyekkel most igen sok gyárban visszaélnek. Abban biztos lehetett mindenki, aki kőszegi sört ivott, hogy az — sör volt és abban semmi más nem volt, mint amint a legrégibb időktől fogva a régi recipe szerint tiszta sörfőzéshez használtak. A kőszegi sörgyár nehéz küzdelmek árán sok elfogultságot és hazafiatlan mellőzést elszenvedve, kiküzdötte magának azt, hogy végre elismerték gyártmányának előnyeit és a nagyközönség bizonyára méltányolni fogja ezt mindenütt és minden alkalommal, ha a mi saját főztünk ujra forgalomba kerül.

A tartalékkórházak élelmezése e hó közepétől kezdve katonai gazdasági ügykezeléssel történik és igy Schaár József vállalkozó, ki a háboru elejétől fogva látta azt el, átadta a katonaságnak berendezését és készletét. Amint csak most értesülünk, ez nem ment oly simán mint gondolják. Az átadásról értesültek a különböző országbeli hadifoglyok és aggódva gondoltak a jövőre, mikor eszükbe jutott, milyen kielégitő mennyiségben és milyen jóizüen elkészitett ételekben volt részük. Nekik bizony nem tetszett a változás, de azért elszomorodottságukban sem felejtették a távozó vállalkozó pazar jóságát: ötször is válra kapták és ötféle nyelven hangzott a lelkes éljen, de belehangzott a mi fiaink éltetése is, mert hiszen ezeknek is jutott az ő ellátásából. A hadvezetőségnek tudomása volt arról, hogy a kőszegi ellátás milyen kiváló és hogy vállalkozóját nem mint a legtöbb helyen történt, kapzsiság és lelketlenség vezette. Schaar József megelégedett a becsületes polgári haszonnal és e mellett emberséges ember volt, akit hazatérő foglyaink még soká megemlegetnek. Ha Schaar Józsefek lettek volna a vállalkozók mindenütt, nem is lett volna ok a házi kezelésbe vételre. A kórházak ellátása most Küttel Dezső gyógyszerész tart. főhadnagy gondját képezi. Az élelmezés legnehezebb időszakában vette át ezt a szolgálatot.

Az Angyal-korcsma cégere, a régi jó idők egy kiváló iparmüvészeti terméke, már sokszor tünt fel régészeknek, épp ugy mint hasonló más ipari remekmüvek, aminő nálunk igen számos példány található, valamint a céhek idejéből maradt céhbeli felszerelési tárgyak. Ezek közül már sok értékes darab került az országos vagy vasmegyei muzeumba. Dr. Stúr Lajos nemrégiben adta el az általa birt régi „Angyal-korcsmát" Czeke Gusztávnak, azonban a házon tudj' Isten mióta kifüggesztett volt nagy angyalos cégért a „Muzeumok és Könyvtárak Országos Felügyelőségének" ajándékozta, mert báró Miske Kálmán muzeumi őr figyelmeztette a cégér rendkivüli értékes iparmüvészeti becsére. Az országos muzeumi felügyelőség ezt most levélben is elismeri és hálás köszönetét fejezte ki az adományozónak.

Az elektromos áram áregységét, mint értesülünk, a Ganz-féle villamos r. t., mint a városi villamos telep üzembérlője, ujra felemeltetni inditványozza és ezt az ujabban bekövetkezett anyagárak emelkedésével és az üzemköltségek szaporodásával indokolja, Most csak az a kérdés, hogy mennyivel. Az előbbi 6 filléres egységár 8 fillérre emeltetett, még pedig majd egy évre visszamenőleg. Figyelembe veendő az is, hogy ujabban vizierővel produkált áram segiti a termelést, ami a tényleg emelkedő anyagáraknak drágitó hatását jelentékenyen enyhiti. A képviselőtestület bizonyára szigoruan fogja mérlegelni, hogy az áremelkedésnek mily mértéke lelel meg a tényleges többlettehernek.

---

5. Hogy az Isten jobb áldásban részesitse e várost, gyakoroljanak lakói a szegények iránt könyörületességet és adjanak cséplés idején a gabonanemüekből $^1/_4$ mérőt.

6. A város maga is adjon évente 6 mérő buzát és ugyanannyi rozsot.

A kir. biztos azután még az alap (birság, letéti pénzek) kezelésére nézve adott utasitást azzal, hogy ha szükséges egyik-másik pontra nézve közelebbi felvilágositás, akkor forduljanak közvetlen hozzá.

Ime a Jurisich szegényintézetnek alapitása és alapitó levele. Mire elődeink oly nagy alapot gyüjthettek és a szegényeknek elhelyezésére hajlékot épithettek, arra az utódok megfeledkeztek az alapitás keletkezésének inditó okairól. Most ugyan ismerjük a városi szegényintézet alapitásának történetét, eredetét, de mivel időközben, mint fentebb már megemlitettem, boldogult királynénk emlékének megörökitésére, és pedig királyi engedély folytán, Elisabetinumnak neveztük el, mi sem hajthatjuk végre már rég elmult időknek kegyeleti határozatát. Sokszor határoztunk már anélkül, hogy meggyőződtünk volna van-e határozatunknak valami jogtörténeti alapja? Például az allodium megváltásáról.

Az alapitó levélnek egy pontja azonban ismét megujitandó volna. Azon rendelkezés, hogy egy intézeti szegény minden péntek napján, mint annak előtte az intézet számára persellyel gyüjtsön. Ha egyébb célt nem is érnénk el, azt az egyet biztosan eléruők: a gazdagok, folyton megintetnének a szegények iránt tartozó kötelességnek teljesitésére. Nem volna oly éles osztályellentét, ha a gazdagok mindig több könyörületességet gyakoroltak volna. Korán sem akarom mondani, hogy szivtelenek, mert minden intézetünk jobb módu polgáraink áldozatkészségét dicséri, de többet adakoznak, ha arra hivatott és érdemes intézeti szegény serkentené.

Jurisich Miklós emlékének megörökitését pedig gyermekeinkre tartjuk fenn, mert azok fogják elérni Kőszeg vára ostromának 400 éves fordulóját 1932-ben.

— a. j. —

Kis olajfestesü tájképek kiállitása disziti Róth Jenő könyvkereskedő kirakatát. Ezek mind Somló Jenő főgimnáziumi rajztanár, ismert kitünő festő művei, melyek részben a mi szép vidékünk egyes részleteit ábrázolják. Csak 10 koronába kerül egy-egy szép kép. Feltünő olcsó árért tehát művészi értékü képekkel diszithet jük lakásainkat. Hozzávaló képkeretet most csak drágán lehetne szerezni, de a berámázással elvárhatunk mig olcsóbb lesz.

A galiciai menekültek még mindig itt vannak. Hazájukban már régen helyreállott a béke és a rend, nem is tartoznak Magyarországhoz, mégis már két esztendeje vannak itt és hónapról hónapra halogatják eltávolitásukat. A nekik előlegezett segélyösszeget sem fizetik pontosan. Csak akadna egy erélyes magyar hatóság, mely az osztrák kormány huza-vonójának azzal vetne véget, hogy egyszerüen kötött utlevéllel hazamenesztenék-őket. Ha idegenek egy hatóság terhére vannak, ez a legegyszerübb módja. Ez ellen nincs appeláta Mire appelálnak — már otthon is vannak.

Az Elektro-Bioskop mai műsora: A fekete gyémántok. Jókai Mór világhirü regénye II. része 4 felvonásban. Téli sport Budán. Természet felvétel.

Vidéki hirek.

Uj kamarások. Őfelsége Náray-Szabó Jenő curiai birónak, a szombathelyi kir. törvényszék elnokének, dr. Budakeszi Weöress János 11. huszárezredbeli tart. hadnagy, csongei nagybirtokosnak, valamint Chernelházai Chernel László földbirtokosnak a cs. és kir. kamarási méltóságot adományozta.

Uj földesur Herényben. A herényi Gotthard-féle birtokból 700 holdat a kastéllyal és belső-ségekkel megvette Purgly János zimándi (Aradmegye) nagybirtokos. A birtok többi részét parcellázták.

Pósfay Ponrác meghalt. Pósfay Pongrác muraszombati nyugalmazott főszolgabiró 67 éves korában Muraszombaton meghalt. 40 évig szolgálta a vármegyét a legalacsonyabb foktól kezdve. Igen sokat tett Muraszombatért és annak vidékeért, hol rendkivül nagy népszerüségnek örvendett. Az elhunytban Pósfay Gusztáv tb. főbiró apját és Sinkovich Elek szombathelyi főszolgabiró sógorát gyászolja.

Esterházy herceg adománya. Esterházy Miklós herceg a Háboruban Feldult Tüzhelyeket Ujraépitő Országos Bizottságnak 50.000 koronát adományozott, ami által az országos bizottságnak az ellenséges betörés által sujtott vidékek helyreállitására felajánlott adományok a 9,800.000 koronát meghaladják.

A szombathelyi mészáros és hentesiparosok a polgármesternél jártak s azt kérték tőle, hogy a marhavásárokon tiltsa el a vidéki kereskedőket attól, hogy 10 óra előtt vásárolhassanak.

Öngyilkosság Acsádon. Báki Sándor 59 éves acsádi földmives hétfőn hajnalban kiment az udvarába és egy gerendára felakasztotta magát. Mire észrevették a földmivest, már halott volt. Az öngyilkos hozzátartozóinak állitása szerint Báki tettét pillanatnyi elmezavarában követte el.

Heti kronika.

Uj kormány alakitására Szterényi kereskedelmi miniszter kapott megbizást. Az volt a terve, hogy a választójogi javaslatnak tárgyalását őszre elhalasztja. Ezt Andrássy is pártolta. A parlament tulnyomó többsége azonban a megegyezéses azonnali tárgyalást kivánja, hogy a kérdés nyugvópontra kerüljön. Wekerle ujabbi megbizása áll előtérben.

Az osztrák kormány is lemondott. Seidler miniszterelnök benyujtotta kormányának lemondását, amit Őfelsége elfogadott. Utódjául Sylva-Tarouca gróf földmivelésügyi minisztert emlegetik. A németek Toggenburg belügyminisztert óhajtják.

A VIII. német hadikölcsön 14 és fél milliárd márkát eredményezett. Többet mint bármelyik eddigi kölcsön. Igazolja a németek nagy gazdasági erejét és hazafiságát.

A Központok ellen ankét lesz május hó elején Budapesten. Arra kiváncsiak, hogy mikor lesz vége garázdálkodásuknak. Várhatnak! Végigsáskázzák azok az ugynevezett — átmenetgazdasági időt.

Közös katonai és vasuti rendőrség alakul. A kormány katonai és vasuti rendőrséget tervez, amelyet Budapestről és Bécsből irányitanak. Harminckét rendőri kerületet állitanak fel a monarchiában. Ez ügyben szombaton Bécsben tanácskozást tartottak, amelyen a magyar rendőrség tagjai is részt vettek.

Elkészült az uj gabonaforgalmi rendelet. arról értesülünk, hogy a gabonaforgalom szabályozására a tervezet elkészült s az rövidesen A Közélelmezési Tanács elé kerül, Az alapelv az, hogy a gabonát a cséplésnél lefoglalják s e célból külön cséplési bizottságok lesznek, melyek a Haditermény bizományosait vonják be az átvételbe. A gabonát előre kijelölt raktárakba, vagy pedig ez egyes malmok őrlőképességéhez képest ezek raktáraiba nyomban elszállitják. Elejtették azt a tervet, hogy a termelők se tarthassák vissza házi szükségletüket, az azonban még nincs tisztázva, hogy miképpen fognak a gazdasági szükséglet visszatartásáról, elletve biztositásáról gondoskodni. A gabonaátvétel a körzeti beosztáson fog alapulni, ami az ellenőrzést lényegesen meg fogja könnyiteni.

Szabályozzák a cipőárakat. Szterényi József kereskedelmi miniszter már a legközelebbi napokban kiadja rendeletét a cipőuzsora megszüntetésére, A rendelet alapelve az, hogy a kormány illetve az erre a célra rendelt szervezet lefoglalja az országban levő és az országba jövő összes bőrkészleteket és bőrneműeket és a bőröket csakis a kormány meghatalmazottjának utasitása szirint lehet feldolgozni és a megállapitott árakon és arányban forgalomba hozni. Négyféle maximális árat fog megállapitani a rendelet. Először: a gyárakban készült cipőkre, Ezeknek maximális ára legfeljebb 70—75 korona lesz. Másodszor olyan cipőkre, melyeknek egyes részei gyárilag, egyes részei pedig kéziüzemben készülnek. Ezeknél a maximális ár 80—85 korona lesz. Harmadszor olyan cipőkre, amelyek nagyipari kéziüzemben, tehát nagy cipészipárosoknál készülnek. Ezeknek a maximális ára legfeljebb 135 korona lehet. Végül negyedszer olyan cipőkre, amelyek egyéni izlés alapján kisiparosoknál készülnek. Ezekért legfeljebb 200 koronát lehet számitani. Szabályozza a rendelet a cipőjavitásokhoz szükséges bőrkészlet felhasználását és a cipőjavitásokért felszámitható díjakat is.

Nyiltér.*)

Ki volt a tolvaj? Kissé indiszkret kérdés ugyan, pláne ha Nagypöse érdemes birájának szempontjából vesszük a dolgot. Mert biz' eléggé szokatlan, eddig nem igen tapasztalt bünügyi casus okozott fejtörést a háboruban immár megkeményedett koponyáknak, különösen mióta megszoktuk már, hogy Párisnak 120 km.-ről kellemetlenkednek a németek. De hát ez mégsem akkora szenzáció, mint amelyet Nagypöse produkalt. — Már vagy 3 esztendeje valaki majdnem 30 pince borából oltja a szomját, anélkül azonban, hogy a tulajdonosok szives engedelmukkel hozzájárultak volna a kellemes művelethez. S hogy a hordók erősbülő kongása el ne árulja a rohamos fogyasztást, a tolvaj — dicséret az eszének — vizzel töltötte ki a hordók tágoló gyomrát. A jámbor pösei nedv egy ideig csak türte ezt a hivatlan keverést (hiszen ehhez már hozzászoktak a borok), de ami sok — az sok. A gyakori nyakonöntés megártott a pösei gazdák borának. Igy aztán napfényre került a pincék sötét büne. Lett erre nyomozás! Dicséretére legyen mondva Banga István biró urammak, az ügyhöz méltó buzgalommal látott a munkahoz. Olyan vehemenciával nyomozott, hogy Scherlock Holmes hozzá képest legfeljebb csak kezdő dilettáns lehetett. Nem kimélt semmi fáradságot, hogy a szomjas pincetolvajt a gazdák boszujának kiszolgáltassa. Különösen az orosz foglyokra gyanakodott szörnyen Banga uram, tudván, hogy ők sem vetik meg a jófajta szeszt. Azonban mégsem ment eredményre, s igy ő csak azzal vigasztalódott, hogy senki sem próféta a maga hazájában. Mert biz' senki sem állott a biró uram kötelének. Fordulatnak kellet tehát beállnia. És ez a fordulat valóban méltó egy Schakespeare-i vigjátékhoz. Megértjük a dolgot, ha figyelembe vesszük, miszerint Banga uram csak akkor szokta magamagát megcsipni, ha azt akarja, tudni: ébren van-e vagy alszik. Igy hát mások csipték meg — ámbátor nagyon is ébren volt Megcsipték. S ezzel el van intézve. Nem annyira fontos ez. A fő, hogy ezentul majd csak inkább szodavizzel keverik borukat a pösei gazdák, nem pedig a biró uram vizével Nem hiaba már Noe apánknak is sok kellemetlenséget okozott a bor. Nem jó azzal kikezdeni, meg Nagypösén sem

B.

*) Az e rovatban közlöttekért a szerkesztőség felelőséget nem vállal.

Hétfőtől azaz f. hó 29.-től kezdve sütöde-üzletemben a kenyérsütést is elvállalom. Szives megrendeléseket eszközöl

Simon János
Király-ut 27. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A kőszegi kir. járásbiróság hivatali és fogházhelyiségei fütéséhez az 1918—19. évi fütési idényre szükséges kemény tüzifa szállitásának biztositása végett **folyo 1918. evi majus ho 17. (tizenhet) napjanak delelotti 9 orajakor** a kőszegi kir. járásbiróság hivatalos helyiségében (Chernel-utca 12. sz. 1. emelet 7 ajtó) árlejtés fog tartatni.

Az 1918—19. évi idényre a hivatalos helyiségek fütéséhez 86 köbm., a fogház helyiségek részére 10·7 köbm., összesen 96·7 köbmeter tüzifa van megállapitva, azonban esetleg több vagy kevesebb szükségeltetik.

Felhivatnak mindazok, akik az árlejtésben részt venni óhajtanak, hogy a fent kitett határidőben és helyen személyesen vagy 1 koronás bélyeggel ellátott szabályszerü zárt ajánlataikat az árlejtésre kitüzött óra előtt a kir. járásbirósági irodában adják be.

Bánatpénzül egyidejüleg a vételár 5%-nak megfelelő készpénz vagy elfogadható értekpapir teendő le.

A közelebbi feltételek alulirt kir. járásbiróság irodában a hivatalos órák alatt mindennap megtekinthetők.

Kir. Járásbiróság Kőszeg, 1918. april. 20.

Szerdahely Károly
kir. járásbiró.

Ház- és birtokeladás.

Közhirré teszem, hogy **özv. Bahner Jánosné szül. Schalk Terézia** ingatlanait: a Jenő főherceg-utcai 24/a számu felházat, 3 drb. káposztást és 2 drb. gyümölcsöst az Óháznál (lásd kőszegi 3701, 862, 2263 és 2244 számu tjkveket) **május hó 5.-én d. u. 3 órakor** irodámban **nyilvános árverésen** eladom.

Az árverési feltételek irodámban megtudhatók.

Dr. Szovják Hugó
ügyvéd.

Házeladás.

Özv. Zechofi Müller Miksáné tulajdonát képező **Kőszegen** a Belvárosban **Jurisics-tér 14.** házszám alatt levő **házat**, melyben négy kisebb-nagyobb önálló lakás van, ugy szintén a vágóhidnál levő káposztást, szabad kézből a legtöbbet igérőnek eladom. Ezen célból Kőszegen Kossuth Lajos-utca 15. házszám alatt levő **irodámban 1918. ápr. 28.-án vasárnap d. e. 11 órakor nyilvános árverést tartok**; a venni szándékozókat ezennel meghivom.

Az árverési feltételek irodámban bármily napon d. e. 10—12 óráig betekinthetők.

Kőszeg, 1918. április hó 18.-án.

Hegedüs János dr.
ügyvéd.

Birtokeladás.

Eladó önkéntes árverésen Kőszeg város belterületen Erdő-utca 6. sz. alatt levő a kőszegi 2399 sz. tjkvben 292 és 7334—5/a hrsz. alatti 3855 □-öl területü ingatlan a rajta levő lakházzal, pincével, szőllővel, gyümölcsössel és kaszálóval együtt.

Az árverés **1918. május hó 20.-án d. u. 3 órakor** Dr. Szovják Hugó kőszegi ügyvédnél lesz megtartva.

Kisebb ház,

gazdaságra alkalmas,
megvételre kerestetik.
Cim a kiadóhivatalban.

Üzletmegnyitás.

Alulirott ezennel tisztelettel tudomására adom a n. é. közönségnek, hogy f. évi április 1-étől kezdve Gyöngyös utca 8. sz. a. egy az ujkornak megfelelő, elsőosztályu, hygienikusan berendezett

borbély- és fodrásztermet

nyitottam, ahol mindennemü szakmámba vágó hajmunkát átveszek s a leggondosabban elvégzem.

Az elobbi üzletemnek ajándékozott bizalomra támaszkodva mindent el fogok követni, hogy tisztelt látogatóimat a legnagyobb figyelemmel szolgálhassam ki, és azoknak jóindulatát uj üzletemnek is megszerezzem.

Kiváló tisztelettel

Decker Vilmos

fodrász.

Kávéházépület-eladás.

Sopronmegyében egy 1-emeletes ház divatosan berendezett kávéházi üzlettel szabad kézből eladó.

Közelebb felvilágositás nyerhető **Ludwig Bélánánál, Kőszeg, Pallis-utca 13. sz.**

Közvetitők kizárva.

Viszketegséget, sömört, rüht

a leggyorsabban elmulasztja a **dr. Flesch-féle** eredeti törvényesen védett

„Skaboform — barna zsir."

Nines szaga. Nem piszkit. Mindig eredeti pecsétes **dr. Flesch-félét** kérjünk. Próbatégély 2·30 K. nagy tégely 4 K. családi adag 11 K.

Kapható a helybeli gyógyszertárakban vagy direkt a készitőnél rendelhető: **Dr. Flesch E. „Korona" gyógyszertára Győr.**

Vételnél a „SKABOFORM" védjegyre ügyeljünk!

Üzleti tudósitás.

A n. é. közönség tudomására adom, hogy üzletem folytatásában, férjem távolléte folytán, aki a háboru kitörésekor katonai szolgálatra behivatott s jelenleg hadifogoly, semmiféle változás nem történt s én

fodrászüzletemet

tovább is önállóan folytatni fogom.

Amidőn a n. é. közönségnek a nekem eddig ajándékozott jóindulatáért hálás köszönetet mondok, kérem abban továbbra is részesiteni.

Kiváló tisztelettel

Randweg Borbála

fodrász neje.

Veszek, mindennemü **régiségeket, porcellánt, poharat, képeket, antik butorokat, szőnyeget, ékszereket, törött aranyat és ezüstöt, pénzeket, régi hamis fogsorokat** a legmagasabb árban. Minden héten Kőszegen vagyok. Kérem levelezőlapon értesiteni.

HERSCHKOWITZ IZIDOR

Szombathely, Berzsenyi Dániel u. 6.

Faárverési hirdetmény.

A faértékesitő hivatal és felsőbbségünk jóváhagyásának kikötése mellett — ajánlat utján eladatik a Sopronvármegye dérföldi gondnokság kőhalmi vágásában fekvő c/a egyezer köbméter erdei és jegenye fenyő rönk és szálfa. — A vágás a felsőpulyai állomastól c/a 8 kilóméternyire fekszik, és az anyag a kaviesozott országuton szállitható a vágásból az állomásig.

Ajánlat teendő 20 c/m-ig, 21—25 c/m-ig, 26—30 c/m és 31 c/m felüli törzsekre, vastagsági osztályok szerint megadva a beigérendő egységárakat. — Átadás előtt vevő, vagy megbizottja jelenlétében az összes faanyag ujból felvétetik és a pontos mennyiség megallapittatik. — A vétel összegnek fele a szerződés aláirásakor, hátralevő része **1918 évi november elsején** fizetendő az uradalmi pénztárba. — Az igy átadott faanyagért az uradalom további felelősséget nem vállal. — A megvett faanyag **1919. évi február hó 1-ig** az uradalmi erdőterületről kiszállitandó, az ezen időn tul ott maradt faanyag minden kártérités nélkül az uradalom tulajdonába megy át.

Vevő, az erdőgondnok által megállapitott erdei utakat veheti csak igénybe, és viseli a felelősséget a fuvarosai által okozott károkért, amelyeknek biztositására — szerződés köteskor az uradalmi pénztárhoz 2,000.— korona cautiót letenni köteles

Érdeklődők forduljanak megtekintés végett a hercegi erdőgondnoksághoz Derfold u. p. Kőhalom, Sopron megye — és ajánlataikat **1918. évi junius hó 1-ig**, alant irt hivatalhoz irásban nyujtsák be, később beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Ajánlat tevők közül a felsőbb hatóság szabadon választ és a szerződés megkötheténe végett vevőt értesiteni fogja.

Herceg Esterházy Erdőfelügyelősége
Lakompak.

Faárverési hirdetmény.

A faértékesitő hivatal és felsőbbségünk jóváhagyásának feltételével — ajánlat utján eladatik a lékai gondnoksághoz tartozó Futieri, Rothenriegel és Venegana vágásokban kitermelés alatt levő, részben már kitermelt — egészben c/a 1200 akóra mehető tölgy donga. — Érdeklődők forduljanak a lékai erdőgondnoksághoz Vas megye.

Ajánlat tevők ajánlataikat az árnak irásbani megjelölésével akó — egységben tegyék meg loco erdő átvételi helyen. — Az ajánlatok **1918. évi junius hó 1-ig** az alant irt hivatalhoz nyujtandók be. — Ajánlat tevők közül az uradalom szabadon választ és köti meg a szerződést.

Az átadás tárgyát képező anyag után járó vételár szerződés megkötésekor egészében fizetendő az uradalmi pénztárnál. — Az átvett anyag után az uradalom semmiféle felelősséget nem vállal és az átvett anyag **1919. évi február hó 1-ig** az erdőből kiszállitandó, az ezen időn tul erdőn maradó anyag minden ellenszolgáltatás nélkül az uradalom tulajdonába megy át.

Herceg Esterházy Erdőfelügyelősége
Lakompak.

RAFFIA NINCS!

kellő időben lássuk el magunkat

Szőlőkötöző papirspárgával.

Bármily mennyiségben kapható, mig a készlet tart. Raktár. Azonnal szállitható. Ára 100 kg. kor. 850·— Olcsóbb mint bármilyen más papirspárga. Kapható:

Papiráru Gyári és Kereskedelmi Részv.-Társ.

Budapest, VII., Rákóczi-út 6. sz.

Telefon: 83—63. Sürgönycim: Papirtextil, Budapest.

Úri lakást

keresek legkevesebb 4 szoba, konyha, pince stb. kerttel, villannyal.

Meiszner huszárszázados
honvédkiegészitő parancsnokság.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság

kőszegi fiókja,

Kőszeg, Király-ut 6. szám.
Strucz szálloda mellett.

Elfogad: betéteket jelenleg **nettó 3½%-os** kamatozással betéti könyvecskére és folyó számlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik betét kifizetéseket felmondás nélkul eszközöl.

Leszámitol: 2—3 aláirásos üzleti és magánváltókat mindenkor a legelőnyösebben

Folyósit: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra; **magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).**

Értékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad tőzsdei megbizatásokat elfogad

Szelvényeket: költségmentesen beváltó, szelvényiveket a szelvényutalvány (talon) alapján dijmentesen beszerez

Átutalásokat, lefizetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen dijmentesen

Értékpapirokra: állami- és magán papirokra előleget ad

Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamvesztesség ellen biztosit

Értékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzleti megbizást a legelőnyösebben bir lebonyolitani.

Mint az Első Magyar Általános biztositó társaság ügynoksége mindenféle biztositást elfogad és felvilágositással készséggel szolgál.

Központ: **Szombathelyi (régi) Takarékpénztár**

Szombathely. Alakult: 1867-ben.

Alaptőke 1,600.000 kor. Tartalékok: 400.000 kor. Takarékbetétek 24 millió koronán felül. Saját tőkél 2,700.000 korona.

Nyomatott Rónai Frigyes nyomdájában Kőszegen.